

25 вересня 2025 р.

Очно-дистанційний
формат проведення

Всеукраїнська
науково-
практична
конференція

Дошкільна освіта в Україні: актуальні проблеми, досвід та перспективи

Збірник наукових та науково-методичних праць

Міністерство освіти і науки України

Хмельницька обласна рада

Департамент освіти і науки Хмельницької ОДА

Хмельницький обласний інститут післядипломної
педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка

Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Полтавська академія неперервної освіти
імені М.В.Остроградського

Карпатський національний університет
імені Василя Стефаника

Херсонська академія неперервної освіти

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

**Міністерство освіти і науки України
Хмельницька обласна рада
Департамент освіти та науки Хмельницької ОДА
Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені Анатолія Назаренка
Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Полтавська академія неперервної освіти ім. М.В. Остроградського
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Херсонська академія неперервної освіти
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ПРАЦЬ

Дошкільна освіта в Україні: актуальні проблеми, досвід та перспективи

**(за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції)
25 вересня 2025 року**

Хмельницький 2025

Дошкільна освіта в Україні: актуальні проблеми, досвід та перспективи / Зб. наук. та наук.-метод. праць [ред. кол.: В.І.Очеретянко (гол.) та ін.]. Хмельницький. ХОІППО ім. А. Назаренка. 2025. 355 с.

Рецензенти:

Варецька О.В., професор кафедри дошкільної та початкової освіти Комунального закладу «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради, доктор педагогічних наук, професор

Мельник І.М., заступник директора з навчально-виховної роботи КЗЗСО «Початкова школа №2 Хмельницької міської ради»

Редакційна колегія: **Вашеняк І. Б.**, проректор ХОІППО ім. А. Назаренка, кандидат історичних наук; **Романова О.В.**, завідувач кафедри педагогіки та психології дошкільної і початкової освіти ХОІППО ім. А. Назаренка, кандидат психологічних наук (відповідальна за випуск), **Харченко А. А.**, старший викладач кафедри педагогіки та психології дошкільної і початкової освіти ХОІППО ім. А. Назаренка; **Свистак О.Л.**, старший викладач кафедри педагогіки та психології дошкільної і початкової освіти ХОІППО ім. А. Назаренка; **Студенець О.А.**, старший викладач кафедри педагогіки та психології дошкільної і початкової освіти ХОІППО ім. А. Назаренка, кандидат педагогічних наук.

Рекомендовано до друку рішенням науково-методичної ради ХОІППО ім. А. Назаренка (протокол № 3 від 30 жовтня 2025 р.)

У збірнику вміщено статті, тези за матеріалами роботи Всеукраїнської науково-практичної конференції, яка відбулася 25 вересня 2025 року. У публікаціях порушено питання, пов'язані з проблемами й викликами дошкільної освіти в умовах сьогодення. Конференція об'єднала зусилля науковців та практиків щодо обговорення актуальних питань та проблем реалізації освітньої діяльності в умовах воєнного стану, обміну досвідом, окреслення перспектив.

Матеріали конференції адресовані широкому колу науковців, науково-педагогічних та педагогічних працівників, педагогам закладів дошкільної освіти та іншим педагогічним працівникам й освітянам, зацікавленим проблематикою конференції. Статті подаються в авторській редакції. За зміст статей несуть відповідальність автори публікацій.

ХОІППО ім. А. Назаренка, 2025

Орієнтування в просторі також зручно формувати за допомогою чудових кубиків, де формується поняття «праворуч-ліворуч» «посередині», «вперед-назад», «вгору-вниз».

Вивчаючи частини доби, орієнтування в часі, діти добре засвоюють поняття «доба». За допомогою суперкубиків ми позначаємо ранок - жовтий колір, день - білий колір, вечір - червоний. Діти наочно можуть розуміти послідовність частин доби.

Діти будь-якого дошкільного віку залюбки люблять працювати із цими кубиками. Найбільш результативніше і творчо проявляють себе діти старшого дошкільного віку, спираючись на багаж знань та умінь за попередні роки.

На тлі сьогодення суперкубики застосовую не тільки на заняттях із логіко-математичного напрямку, але і на заняттях соціуму. Діти старшого віку можуть скласти державну символіку-герб, прапор, літак, «Мрія», а також дрон і серце з любов'ю до України.

Такі ігри та заняття з дошкільниками показали, що у них сформовані такі поняття, як логічні дії, структура та алгоритм виконання дій. Діти вміють думати, стежити за кординацію рухів, виявляють властивості в об'єктах, називають їх, узагальнюють за властивостями, пояснюють схожість та відмінність.

Отже, використання інноваційної технології кубики Никітіних цілком прийнятне для роботи з дітьми дошкільного віку, оскільки маніпуляції з ними розвивають сенсорно-пізнавальну компетентність та інтелектуальні здібності.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) (нова редакція). Київ, 2021. 38 с.
2. «Ми, наші діти і онуки» Нікітін Б. П., Нікітіна О. О. 1997
3. Програма розвитку дітей дошкільного віку «Українське дошкілля», О.І. Білан. Київ, 2021.
4. Сходінки творчості, або розвиваючі ігри. Б.П. Нікітін. 1991-144с.

Листопад Олексій

завідувач кафедри дошкільної педагогіки
Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,
доктор педагогічних наук, професор

Листопад Наталя,

викладач Комунального закладу
«Одеський педагогічний фаховий коледж»,
кандидат педагогічних наук, викладач вищої категорії

Інформаційно-комунікаційні технології як ресурс ефективної взаємодії закладу дошкільної освіти та сім'ї у формуванні ключових компетентностей дітей

Анотація. Розглянуто можливості використання інформаційно-комунікаційних технологій як ресурсу ефективної взаємодії закладу дошкільної освіти та сім'ї у процесі формування ключових компетентностей дітей дошкільного віку. Визначено форми й методи застосування інформаційно-комунікаційних технологій (онлайн-платформи, мобільні додатки, електронні портфоліо, інтерактивні ресурси), які сприяють підвищенню ефективності освітнього процесу та забезпечують постійний зворотний зв'язок між учасниками освітнього процесу. Акцентовано на потенціалі використання інформаційно-

комунікаційних технологій у розвитку соціальної, комунікативної, інформаційної та когнітивної компетентностей дітей.

Ключові слова: *інформаційно-комунікаційні технології, заклад дошкільної освіти, сім'я, партнерська взаємодія, діти дошкільного віку, ключові компетентності, освітній процес.*

Вступ. Актуальність дослідження зумовлена інтенсифікацією трансформаційних процесів у сучасній освітній парадигмі, детермінованих викликами інформаційного суспільства, дигіталізацією усіх сфер життєдіяльності та зростанням соціального запиту на якість освіти. Означені глобальні тренди обумовлюють необхідність системної модернізації комунікаційних моделей між усіма суб'єктами освітнього процесу. У контексті дошкільної освіти, яка є фундаментальною ланкою у становленні особистості, пріоритетним завданням виступає консолідація зусиль педагогічного колективу та родин вихованців [2]. Метою такої консолідації є формування цілісного інтегрованого освітнього середовища, спрямованого на розвиток у дитини базових та ключових компетентностей. Означені компетентності, згідно з положеннями Концепції «Нова українська школа» та європейськими освітніми стандартами, виступають детермінантами успішної соціалізації, становлення суб'єктності та подальшої ефективної освітньої траєкторії дитини [1].

Сучасна педагогічна наука ідентифікує якість взаємодії між закладом дошкільної освіти та сім'єю як критично важливий фактор ефективності цілісного освітнього процесу [11]. Однак емпіричні дані свідчать, що існуюча модель партнерства часто характеризується низьким рівнем узгодженості дій, інформаційною асиметрією та домінуванням традиційних, переважно формалізованих форм комунікації (наприклад, батьківські збори, випадкові зустрічі). Означені обмеження суттєво лімітують потенціал справжнього партнерства, перетворюючи його на декларативну, а не дійсну співпрацю [4]. У цих умовах інформаційно-комунікаційні технології виступають не лише інструментом, але й потужним каталізатором формування інноваційної моделі відносин, заснованої на принципах синергійності, відкритості, прозорості та перманентної інтерактивності. Їхнє запровадження трансцендує утилітарну функцію технічного засобу комунікації та набуває риси стратегічного ресурсу організаційного розвитку закладу дошкільної освіти, що сприяє підвищенню його конкурентоспроможності та відкритості [8].

У цьому аспекті варто взяти до уваги, що інтеграція інформаційно-комунікаційних технологій у систему відносин «ЗДО – сім'я» є об'єктивним імперативом, зумовленим потребами сучасної освітньої політики та суспільства в цілому. Інтеграція інформаційно-комунікаційних технологій у систему відносин «ЗДО – сім'я» має двоякий вплив: вона радикально модернізує комунікаційний канал, роблячи його оперативним, зручним та доступним; вона сприяє трансформації формальних відносин у справжнє партнерське середовище, яке характеризується спільною відповідальністю, взаємною довірою та цілеспрямованою спільністю дій, орієнтованих на досягнення єдиної мети – максимізацію розвитку особистісного потенціалу дитини та формування її соціально-освітньої компетентності [2]. Однак, незважаючи на очевидну потенційну користь, питання щодо методології, ефективних моделей та педагогічних умов успішної імплементації інформаційно-комунікаційних технологій у партнерську взаємодію закладу дошкільної освіти і сім'ї залишаються недостатньо розробленими як у теоретичному, так і в практичному аспектах, означена наукова та прикладна невизначеність обумовлює актуальність дослідження, спрямованого на комплексне вирішення проблеми ефективної взаємодії закладу дошкільної освіти та сім'ї у формуванні ключових компетентностей дітей [4].

Основна частина. У сучасній педагогічній науці проблема партнерської взаємодії закладу дошкільної освіти та сім'ї набуває особливої актуальності та теоретичної значущості у зв'язку з парадигмальною орієнтацією освіти на результат, який виражається у формуванні системи ключових компетентностей дитини як основи її майбутнього життєвого успіху, означена мета може бути реалізована лише в умовах консолідації зусиль усіх суб'єктів освітнього процесу, що обумовлює необхідність пошуку ефективних моделей співпраці [1]. Аналіз робіт провідних українських учених (А. Богуш, Н. Вахняк, Н. Гавриш, Н. Горбенко, В. Гузь, С. Жейнова, А. Залізник, О. Лісовець, Н. Лященко, І. Молодушкіна, Л. Поздняк, О. Попович, О. Рудік, Л. Ющик та ін.) дозволяє ідентифікувати низку ключових положень, що становлять теоретичний фундамент дослідження даної проблеми.

По-перше, дослідники єдині в думці, що ефективність процесу партнерської взаємодії детермінується не формальним, а реальним рівнем співпраці між вихователями та батьками, означений рівень визначається такими критеріями: взаємне прийняття цінностей та цілей виховання, що усуває суперечності між сімейним і інституційним вихованням; взаємна довіра, відкритість та діалогічність у комунікації; спільна відповідальність за результати розвитку дитини.

По-друге, у вітчизняній науці наголошується на необхідності трансформації традиційної суб'єкт-об'єктної моделі відносин (де заклад дошкільної освіти виступає як експерт, а сім'я – як пасивний споживач послуг) у справжню партнерську модель. Згідно з науковими розробками, така модель передбачає: активне та осмислене залучення батьків до життя закладу, їх участь у плануванні, реалізації та оцінці освітнього процесу; використання інтерактивних форм спілкування (тренінги, майстер-класи, спільні проекти, «круглі столи»), що переходять від монологу до діалогу та спільнодіяльності; створення єдиного інтегрованого виховного простору «ЗДО – сім'я», де педагогічні впливи є узгодженими, послідовними та взаємодоповнюючими; чітку орієнтацію на розвиток особистості дитини, зокрема її комунікативної, соціальної, пізнавальної та емоційно-ціннісної компетентностей.

Отже, у вітчизняній науковій літературі було доведено, що ефективна партнерська взаємодія закладу дошкільної освіти та сім'ї виступає системоформуючим чинником, що забезпечує: наступність та неперервність освіти, запобігаючи розриву між сімейним і громадським вихованням; компетентнісну спрямованість дошкільної освіти, оскільки саме в умовах партнерства створюється природне середовище для формування в дитини соціальних навичок та практичних умінь; підвищення якості освітніх послуг шляхом консолідації професійного педагогічного досвіду та унікального сімейного досвіду виховання. Можна констатувати, що українська педагогічна наука має сформовану теоретичну базу щодо важливості та загальних контурів партнерства між закладом дошкільної освіти та сім'єю [4].

Водночас сучасні тенденції розвитку освіти зумовлюють необхідність пошуку нових інструментів та засобів забезпечення ефективної співпраці між закладом дошкільної освіти та сім'єю. Особливе значення у цьому контексті набуває використання інформаційно-комунікаційних технологій, які розширюють можливості комунікації педагогів і батьків, забезпечують оперативність обміну інформацією, інтерактивність взаємодії та індивідуалізацію освітнього впливу [9]. Інформаційно-комунікаційні технології дозволяють створювати єдиний цифровий освітній простір «ЗДО – сім'я», сприяють формуванню цифрової компетентності дорослих і дітей, а також підвищують ефективність формування інших ключових компетентностей у дітей дошкільного віку [2].

Результати дослідження підтверджують справедливність твердження, що інформаційно-комунікаційні технології, зокрема цифрові платформи, стають потужним інструментом для підвищення прозорості освітнього процесу, оперативного

обміну інформацією, а також налагодження партнерських взаємин між педагогами та родинами вихованців [10]. Цифрові платформи, серед яких варто виокремити спеціалізовані освітні сайти, тематичні закриті спільноти у соціальних мережах, а також комунікаційні канали в месенджерах, забезпечують багатоканальне, гнучке й документально фіксоване спілкування між педагогами та батьками. Такі форми комунікації значно скорочують інформаційний лаг, сприяючи оперативному обміну повідомленнями та зворотним зв'язком, що, у свою чергу, позитивно впливає на якість освітньої взаємодії. Можливість миттєвої реакції на запити або проблеми, що виникають у процесі виховання та навчання, підвищує ефективність вирішення операційних питань і сприяє формуванню довірливих взаємин між учасниками освітнього процесу [7].

Доведено, що завдяки інформаційно-комунікаційним технологіям батьки отримують постійний доступ до актуальної інформації про освітній процес: електронні щоденники, розклади занять, візуальні матеріали у вигляді фото- та відеозвітів про життя групи дозволяють їм залишатися залученими навіть за умов обмеженого особистого часу, що особливо важливо в умовах сучасного ритму життя, коли безпосередня участь у повсякденних заходах закладу дошкільної освіти не завжди є можливою. Інтерактивні цифрові формати, такі як онлайн-опитування, вебінари, віртуальні консультації, забезпечують можливість двосторонньої комунікації, перетворюючи батьків із пасивних спостерігачів на активних учасників освітнього процесу. Залучення до обговорення освітніх питань, участь у прийнятті рішень щодо освітніх стратегій, обговорення індивідуальних досягнень дитини – усе це сприяє побудові справжнього партнерства між родиною та педагогічним колективом [9].

Окрім того, цифрові інструменти дозволяють педагогам у структурованій, наочній та доступній формі презентувати батькам цілі, завдання та досягнення кожного вихованця. Електронні портфоліо, інфографіки, динамічні звіти про розвиток дитини сприяють формуванню об'єктивного уявлення про результати освітньої діяльності та забезпечують прозорість педагогічної роботи. Такі підходи підвищують рівень довіри батьків до закладу дошкільної освіти й дозволяють своєчасно виявляти й коригувати освітні труднощі. Інтеграція цифрових ресурсів закладу дошкільної освіти та домашнього середовища створює умови для узгодження освітніх впливів. Педагоги можуть рекомендувати батькам якісні цифрові освітні ресурси, пропонувати онлайніві завдання для спільного виконання, що дає змогу продовжувати та поглиблювати освітній процес поза межами закладу. Такий підхід сприяє формуванню цілісного освітнього простору, у якому дитина отримує послідовну та змістовну підтримку [12].

Проведений теоретичний аналіз дає змогу здійснити систематизацію інформаційно-комунікаційних технологій відповідно до ключових чинників, що сприяють підвищенню ефективності педагогічної взаємодії в умовах сучасного закладу дошкільної освіти. Виділення таких чинників дозволяє визначити напрями оптимального використання цифрових ресурсів у практиці взаємодії між педагогами та батьками:

- сучасні інформаційно-комунікаційні технології забезпечують можливість швидкої, гнучкої та безперервної взаємодії між учасниками освітнього процесу, зокрема, використання онлайн-чатів (наприклад, групи у Viber, Telegram, WhatsApp) дає змогу миттєво обмінюватися інформацією щодо щоденних подій, нагальних потреб дитини чи організаційних питань, відеоконференції (на платформах Zoom, Google Meet тощо) дедалі частіше використовуються для проведення індивідуальних або групових консультацій, обговорення динаміки розвитку дитини, спільного планування освітніх заходів, що дозволяє мінімізувати часові та просторові бар'єри у взаємодії між педагогами й батьками;

- цифрові інструменти створюють умови для реалізації особистісно орієнтованого підходу до виховання і навчання дітей дошкільного віку, електронні портфоліо, зокрема сервіси типу Seesaw або ClassDojo, дають змогу накопичувати матеріали щодо індивідуальних досягнень вихованця, фіксувати його розвиток у різних сферах, інтерактивні освітні платформи (наприклад, LearningApps, World of Preschool) дозволяють підбирати завдання з урахуванням індивідуального рівня розвитку дитини, її інтересів і потреб, цифрові щоденники спостережень, які ведуть педагоги, стають цінним інструментом для моніторингу освітнього прогресу та інформування батьків про досягнення та труднощі;

- однією з ключових функцій інформаційно комунікаційних технологій є забезпечення інтеграції зусиль педагогів і батьків у межах спільного освітнього середовища, що досягається шляхом використання корпоративних освітніх платформ (наприклад, Google Workspace for Education, Microsoft Teams), хмарних сервісів для зберігання та поширення інформації (Google Drive, Dropbox), а також внутрішніх освітніх порталів закладу, такі інструменти дозволяють узгоджувати виховні впливи, сприяти цілісному підходу до реалізації освітньої програми, забезпечити сталий доступ до актуальної інформації, включно з розкладом занять, планами навчання, аналітичними звітами;

- інформаційно-комунікаційні технології значно розширюють можливості для реалізації сімейного виховання, надаючи батькам доступ до освітніх ресурсів і методичних матеріалів, наприклад, відеоуроки на платформах YouTube або інтерактивні заняття на дошкільних освітніх сайтах (таких як «Розвиток дитини») можуть використовуватись для підтримки домашньої підготовки, онлайн-консультації з педагогами або психологами дозволяють батькам отримувати рекомендації щодо освітньої та виховної взаємодії з дітьми, наявність відкритих бібліотек електронних матеріалів, розроблених педагогами (методичні буклети, добірки ігор, вправ, тематичні вікторини), сприяє активній участі батьків у розвитку дитини поза межами дошкільного закладу.

Соціологічне дослідження проводилось серед вихователів закладів дошкільної освіти з метою вивчення використання інформаційно-комунікаційних технологій у взаємодії педагогів з батьками та їхньої ролі у формуванні ключових компетентностей дітей дошкільного віку. Результати анкетування дозволяли оцінити ефективність застосування інформаційно-комунікаційних технологій у педагогічній практиці та визначити основні тенденції й перешкоди, з якими стикаються вихователі при використанні цифрових інструментів у роботі з дітьми та їхніми родинами. Аналіз анкет показав, що більшість респондентів (45%) мають досвід роботи у закладах дошкільної освіти більше п'яти років, що свідчить про стабільність кадрів у закладах дошкільної освіти та високий рівень професіоналізму педагогів. 25% вихователів мають досвід роботи до 3 років, що може свідчити про більш високий рівень адаптації до нових цифрових технологій. Водночас, 30% респондентів працюють від 3 до 5 років, що також дає можливість працювати із цифровими інструментами, але з певними обмеженнями у досвіді.

Одним з основних напрямів використання інформаційно-комунікаційних технологій є комунікація з батьками. 90% респондентів зазначили, що активно використовують онлайн-чати, такі як Viber, Telegram та WhatsApp, для спілкування з батьками, що свідчить про їхню популярність через зручність, доступність і оперативність у передачі інформації. Платформи для відеоконференцій, як-от Zoom і Google Meet, використовуються 70% вихователів, що дозволяє не лише організовувати консультації, а й проводити обговорення індивідуальних досягнень дітей. Спеціалізовані освітні платформи, такі як ClassDojo та Seesaw, використовуються 50% респондентами, що є ознакою поступового впровадження сучасних освітніх інструментів у педагогічну практику. Натомість лише 10%

вихователів використовують веб-сайти закладів для комунікації, що, ймовірно, пояснюється їх меншою зручністю і функціональністю порівняно з мобільними додатками та месенджерами. Частота використання цифрових платформ також варіюється: 40% вихователів користуються цифровими інструментами щодня, а 35% – 1-2 рази на тиждень. Лише 15% використовують платформи 1-2 рази на місяць, і 10% респондентів користуються ними рідше, що свідчить про певні перешкоди у їхньому застосуванні, ймовірно, через технічні проблеми або недостатню потребу в частому використанні.

Згідно з результатами, 80% вихователів використовують цифрові інструменти для індивідуалізації освітнього процесу, що підтверджує ефективність інформаційно-комунікаційних технологій у створенні персоналізованих умов для розвитку дітей. Зокрема, 60% респондентів застосовують електронні портфоліо для фіксації індивідуальних досягнень дітей, 50% – інтерактивні завдання на освітніх платформах, 40% – цифрові щоденники спостережень за розвитком дітей. Онлайн-ігри та вправи використовують 30% педагогів, що свідчить про інтерес до інтерактивних та гейміфікованих методів навчання, хоча їхнє застосування не є настільки поширеним.

Загалом, 90% вихователів вважають, що інформаційно-комунікаційних технологій сприяють розвитку комунікативних навичок у дітей, таких як мовлення, слухання та взаємодія, що підтверджує важливість цифрових інструментів для розвитку мовної компетентності в дітей. Також значну роль інформаційно-комунікаційні технології відіграють у розвитку когнітивних навичок – 70% респондентів вказали, що цифрові ресурси допомагають розвивати критичне мислення та вміння розв'язувати проблеми. 60% педагогів зазначили, що інформаційно-комунікаційні технології сприяють розвитку творчих здібностей дітей, включаючи створення проєктів та візуалізацію ідей. Соціальна взаємодія (50%) і самостійність (40%) також розвиваються завдяки використанню інформаційно-комунікаційних технологій, але в меншій мірі, що може свідчити про необхідність додаткових методичних розробок для підтримки цих компетентностей через цифрові ресурси.

80% вихователів зазначили, що активно підтримують освітні ініціативи сім'ї, надаючи доступ до методичних матеріалів, таких як буклети, рекомендації для розвитку дітей вдома. 70% педагогів рекомендують домашні завдання для дітей через цифрові канали. Онлайн-консультації для батьків проводять 60% вихователів, що свідчить про прагнення педагогів сприяти більш тісній взаємодії з родинами через інформаційно-комунікаційні технології. Відеоуроки або онлайн-заняття для дітей і батьків пропонуються 50% респондентами, що підкреслює інтерес до інтерактивного навчання вдома.

50% вихователів відзначили, що основною перешкодою є технічні проблеми, зокрема нестабільний інтернет-зв'язок і несправність обладнання. 40% респондентів вказали на низький рівень цифрової грамотності батьків, що ускладнює ефективну комунікацію і взаємодію через інформаційно-комунікаційні технології. 30% вихователів зазначили, що брак часу для підготовки матеріалів також є важливою проблемою. Лише 20% респондентів відзначили нестабільність платформ або програм як проблему, що свідчить про загалом позитивний досвід використання основних освітніх платформ та взаємодії.

Результати соціологічного аналізу переконливо засвідчують, що інформаційно-комунікаційні технології виступають вагомим та ефективним інструментом забезпечення взаємодії між педагогами і батьками у сфері дошкільної освіти, а також сприяють формуванню та розвитку ключових компетентностей дітей. Використання цифрових сервісів відкриває нові можливості для організації освітнього процесу,

оптимізує педагогічну комунікацію та створює умови для більш активної участі сім'ї у навчально-виховному процесі.

Зокрема, зростаюча популярність онлайн-чатів і відеоконференцій свідчить про їхню роль як засобів оперативного інформування та зручної двосторонньої комунікації, що сприяє побудові партнерських відносин між педагогами та батьками. Використання електронних портфоліо дозволяє здійснювати систематичний моніторинг індивідуальних досягнень дитини, формувати освітню траєкторію з урахуванням особистісних особливостей та забезпечувати зворотний зв'язок у режимі реального часу. Інтерактивні завдання, що реалізуються за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, розширюють можливості індивідуалізації освітнього процесу, сприяють розвитку пізнавальної ініціативності, креативності та самостійності дітей.

Разом з тим виявлено низку проблемних аспектів, що ускладнюють повноцінне використання інформаційно-комунікаційних технологій у дошкільній освіті. Насамперед йдеться про технічні труднощі, зумовлені недостатнім забезпеченням частини закладів сучасним обладнанням та якісним інтернет-зв'язком, а також про недостатній рівень цифрової компетентності батьків. Означені чинники істотно знижують ефективність упровадження інноваційних технологій та потребують системного вирішення шляхом організації спеціальних тренінгів для батьків, підвищення кваліфікації педагогів, оновлення матеріально-технічної бази закладів дошкільної освіти. Отже, інформаційно-комунікаційні технології у дошкільній освіті мають значний потенціал у розбудові якісної взаємодії «ЗДО – сім'я», проте їх результативність безпосередньо залежить від рівня цифрової грамотності всіх учасників освітнього процесу та створення належних організаційно-педагогічних умов.

Висновки. Результати здійсненого аналізу дозволяють зробити висновок, що використання інформаційно-комунікаційних технологій в закладах дошкільної освіти є важливим фактором, який значно покращує ефективність взаємодії між педагогами та сім'ями, а також сприяє формуванню ключових компетентностей дітей. Дослідження показує, що інформаційно-комунікаційні технології можуть забезпечити постійний зворотний зв'язок між учасниками освітнього процесу, створюючи єдиний інформаційний простір для педагогів і батьків, що, у свою чергу, дає змогу не лише оптимізувати комунікацію, але й індивідуалізувати освітній процес, враховуючи потреби та особливості кожної дитини. Використання онлайн-платформ, мобільних додатків, електронних портфоліо та інтерактивних ресурсів дозволяє створити різноманітні можливості для розвитку соціальної, комунікативної, інформаційної та когнітивної компетентностей у дітей дошкільного віку. Завдяки таким технологіям, діти отримують не лише доступ до нових форм навчання, а й можливість активно взаємодіяти з батьками в освітньому процесі, що сприяє гармонійному розвитку особистості.

Особливу увагу варто звернути на те, що інформаційно-комунікаційні технології дозволяють вихователям гнучко адаптувати освітній процес, враховуючи індивідуальні потреби кожної дитини, а також підтримувати сталість виховних впливів на всіх етапах її розвитку. Платформи для спільної роботи з батьками, онлайн-консультації та інші форми взаємодії стають незамінними інструментами у підтримці активної участі батьків в освітньому процесі. Незважаючи на переваги використання інформаційно-комунікаційних технологій, існують певні труднощі, зокрема технічні проблеми, низький рівень цифрової грамотності батьків і обмеженість часу у педагогів, які залишаються актуальними для подальшого вдосконалення означеної взаємодії. Тому важливо продовжувати розвивати навички користування цифровими інструментами як серед педагогічних працівників, так і серед батьків, а також вдосконалювати технічну інфраструктуру для забезпечення безперешкодного

доступу до навчальних ресурсів. Отже, інформаційно-комунікаційні технології мають значний потенціал для зміцнення взаємодії між закладом дошкільної освіти та сім'єю, а також для ефективного формування ключових компетентностей дітей, що є основою їхнього успішного розвитку в умовах сучасного світу.

Список використаних джерел

1. Богуш А. Методична робота в закладах дошкільної освіти : навч. посіб.. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. 200 с.
2. Вахняк Н. В. Сучасні підходи до формування культури батьківства у взаємодії дошкільного навчального закладу з молодю сім'єю. *Педагогіка вищої та середньої школи*. 2013. Вип. 37. С. 262–265.
3. Взаємодія ДНЗ та сім'ї / уклад.: О. А. Рудік, І. В. Молодущкіна. Харків : Основа, 2013. 222 с.
4. Гузь В., Жейнова С. Організаційно-педагогічні умови ефективної взаємодії дошкільного закладу з сім'єю *Молодь і ринок*. 2018. № 3. С. 27–30.
5. Листопад О. Підготовка майбутніх вихователів до використання інноваційних технологій в закладах дошкільної освіти. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки*: зб. наук. пр. / за ред. проф. Тетяни Степанової. № 2 (65), травень 2019. Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2019. С. 183–189. DOI: <https://doi.org/13.33310/2518-7813-2019-65-2-183-189>
6. Листопад О. Творчі завдання як засіб розвитку творчих здібностей старших дошкільників. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота*. 2011. Вип. 23. С. 78–81.
7. Листопад О. А., Мардарова І. К. Модульний курс «Комп'ютерні технології в роботі з дітьми» : навч. посіб. для студентів зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. 192 с.
8. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Інформаційно-комунікаційні технології в дошкільній освіті: навчальний посібник для студентів зі спеціальності А2 Дошкільна освіта (0112 Training for preschool teachers). Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2025. 304 с.
9. Листопад О. А., Мардарова І. К., Листопад Н. Л. Особливості застосування мультимедійних технологій в процесі формування цифрової культури здобувачів вищої і фахової передвищої освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*. 2024. Вип. 4 (56). С. 24–33. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2024-3-56-24-33>
10. Листопад О., Мардарова І. Цифрова трансформація вищої освіти: теоретичний та практичний аспекти. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2024. Вип. 66. С. 143–152. DOI: [https://doi.org/10.31909/26168812.2024-\(66\)-19](https://doi.org/10.31909/26168812.2024-(66)-19)
11. Попович О. М., Ющик Л. В. Мотиваційна складова підготовки майбутніх вихователів до партнерської взаємодії з батьками дітей раннього віку. *Педагогічна інноватика: сучасність та перспективи*. 2024. № 3. С. 66 – 77. DOI: <https://doi.org/10.32782/ped-uzhnu/2024-3-11>
12. Raku I. I., Lystopad O. A., Mardarova I. K. The Formation of Future Preschool Teachers' Competence Required for Using Computer Technology. *Наука і освіта : науково-практичний журнал*. 2017. № 5. С. 23–26. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2017-5-5>